

Myndigheten för psykologiskt försvar

Tillsammans för ett starkt psykologiskt försvar

Du är en del av Sveriges motståndskraft mot otillbörlig informationspåverkan

Regiondagarna 28 oktober

Karin Klasa

Myndigheten för psykologiskt försvar

VAD ÄR PSYKOLOGISKT FÖRSVAR?

Psykologiskt försvar är samhällets gemensamma förmåga att stå emot otillbörlig informationspåverkan som kommer utifrån och riktas mot Sverige i syfte att påverka våra beslut, uppfattningar eller beteenden.

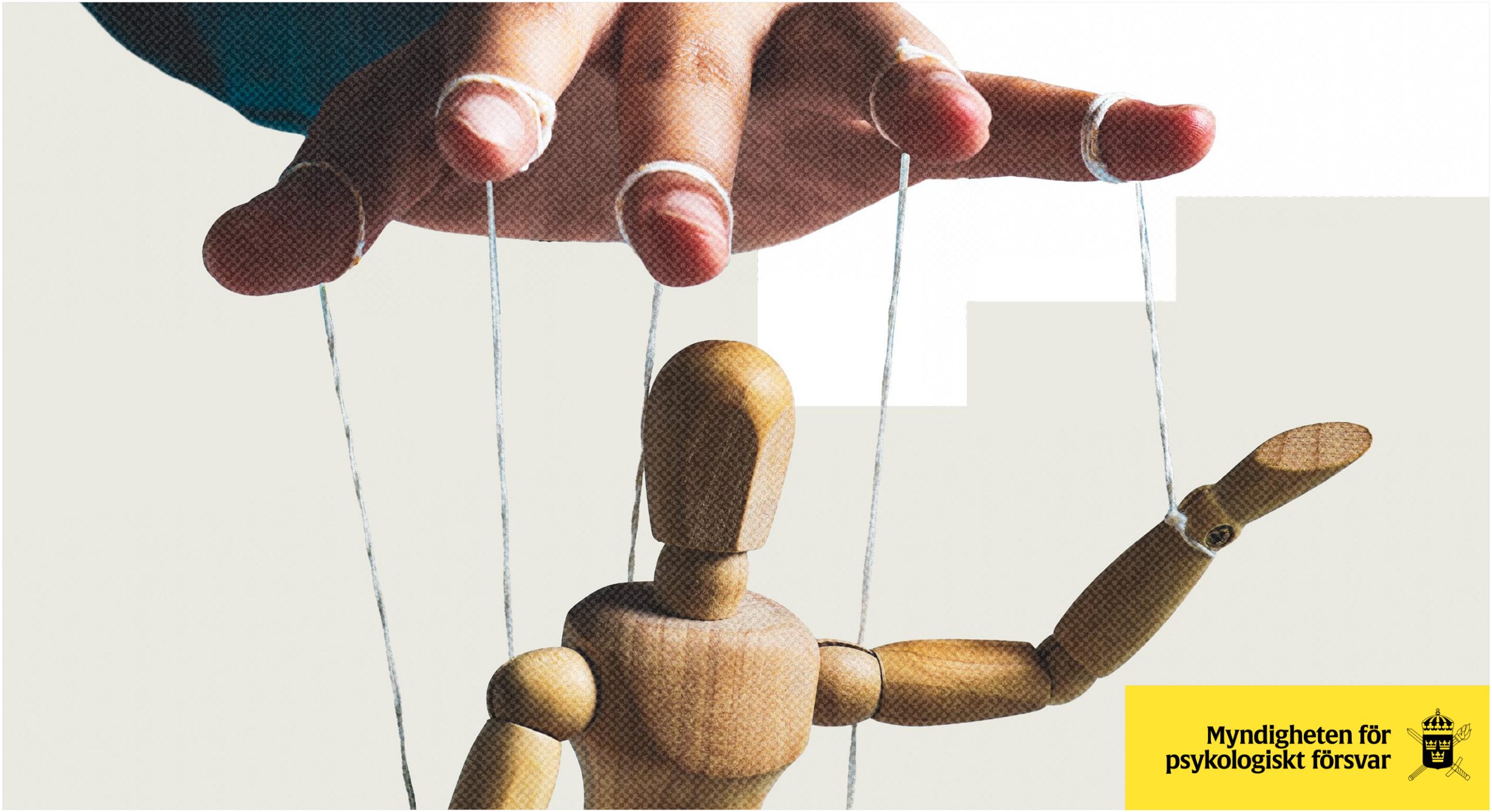
Det psykologiska försvaret bygger på att vara källkritisk men även att vi känner tillit för varandra och vår demokrati.

Myndigheten för psykologiskt försvar

Vad gör MPF?

- Långsiktigt byggande av motståndskraft och resiliens
- Stärker samhällets motståndskraft
- Löpande inhämtning, analys och rapportering
- Förbereda Sveriges psykologiska försvar för krig

Myndigheten för psykologiskt försvar

Målsättningar med påverkan

Att förändra våra:

- **Beslut**
- **Beteenden**
- **Åsikter**

Att skapa:
Regimstabilitet hos statsaktörer
Samhällsförändring hos anti-statliga rörelser

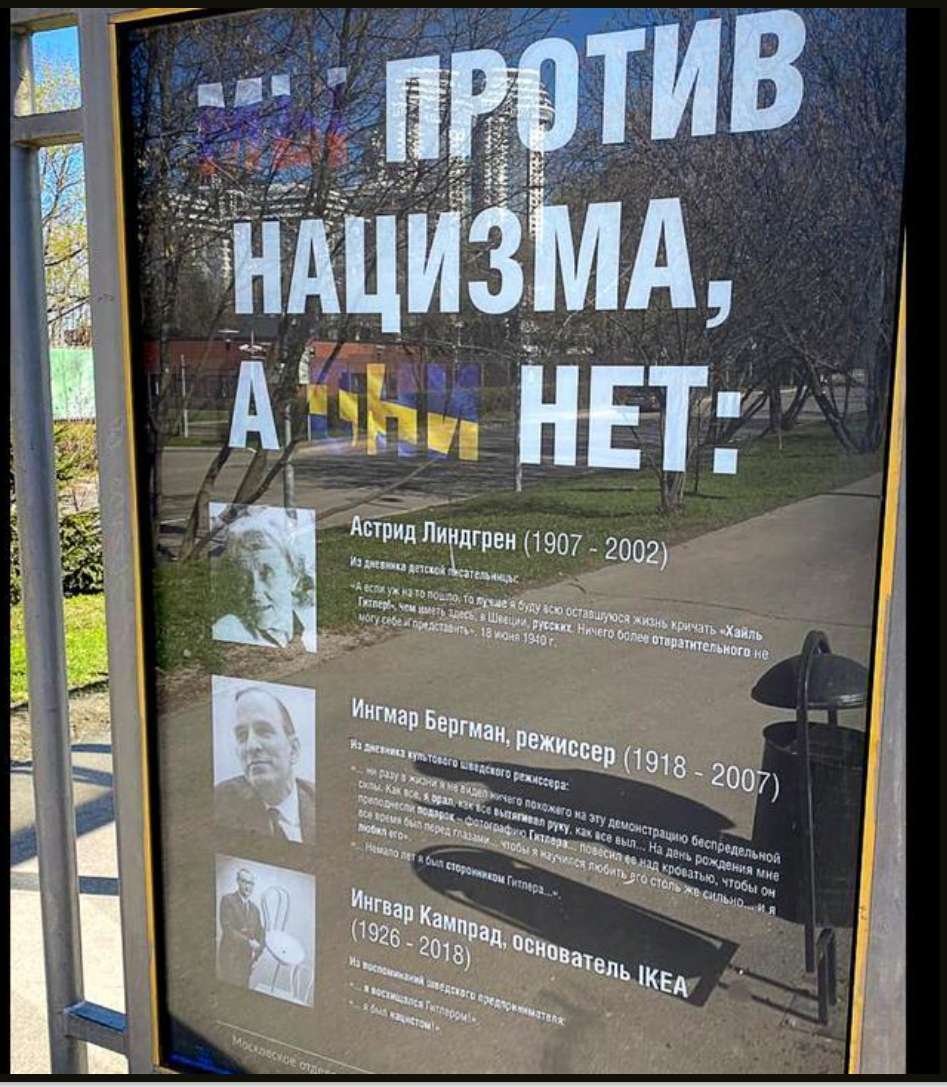
Exempel:

- Att vi börjar ifrågasätta vår kulturella identitet, historia och samhällsnormer (jämställdhet, mångfald, barns rättigheter etc.)
- Att vi inte tror på t.ex. polisen, militärens förmåga (skapa oro och osäkerhet)

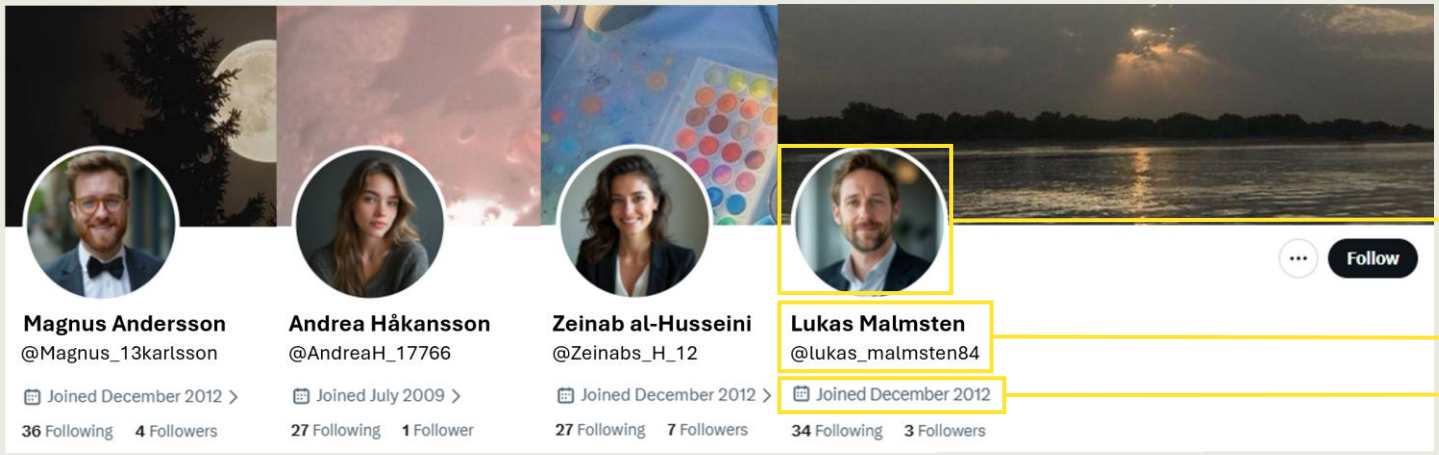
"Vi är mot nazismen, de är inte det"
- reklamskyltar utanför Sveriges ambassad i Moskva

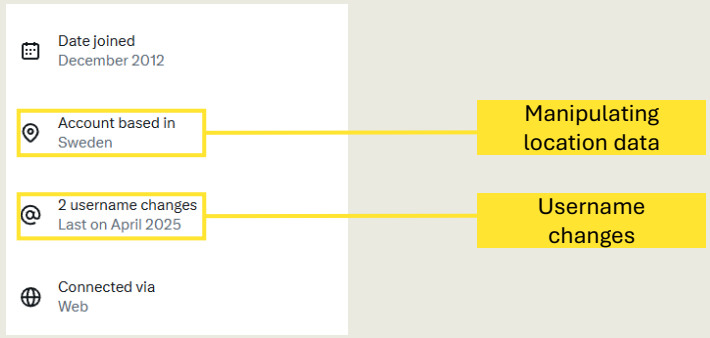

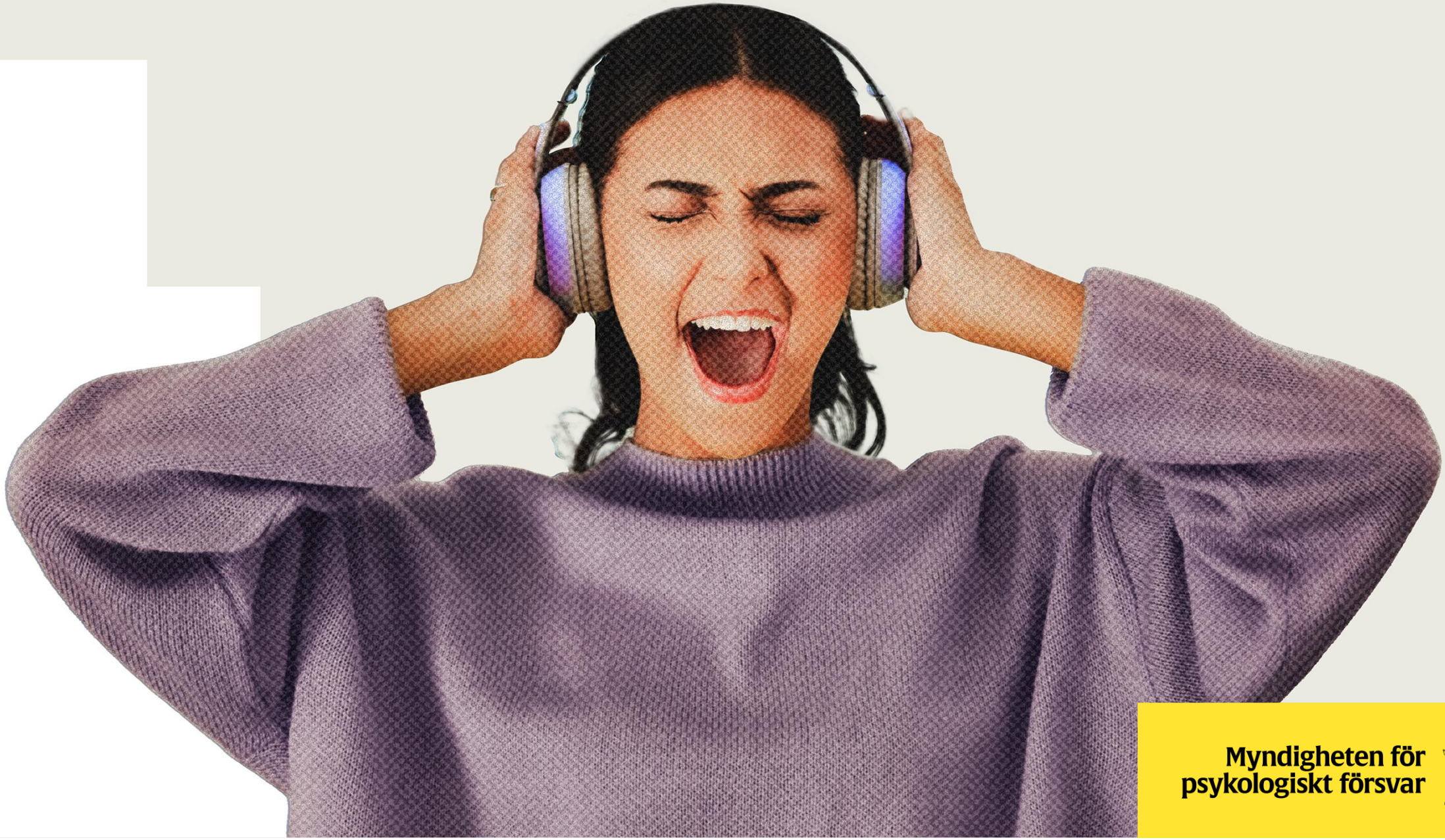
Maj 2022

Botnätverket ”Holiday” användes mot Sverige kunde stängas ner efter kartläggning av MPF

- Upptäcktes av Riksbanken efter en MPF-ledd övning
- Samverkan med Post- och telestyrelsen (PTS)
- Totalt ca 1200 konton på X → över 50 000 inlägg
- Nätverket agerade polariserande
- Desinformation som tjänst
- Botnätverk som drivs med hjälp av AI

Myndigheten för psykologiskt försvar

ATT KÄNNA TILL VÅRA KOGNITIVA FÄLLOR ÄR DET FÖRSTA STEGET TILL MOTSTÅNDSKRAFT

- Bekräftelsebias
- Tillgänglighetsbias
- Falsk konsensus
- Blinda fläcken
- Groupthink
- Halo-effekten
- Bandwagoneffekten

Myndigheten för psykologiskt försvar

Johans resa

Myndigheten för psykologiskt försvar
ANDREAS EDEVALD OCH JOHAN ÖSTERBERG
Janusansiktet
- en metafor för informations-påverkan och kognitiva bias

Första exponeringen

Bias: frekvensillusion

Upprepning skapar trovärdighet

Bias: illusoriska sanningseffekten

Sökande efter information

Bias: bekräftelsebias

Avfärdande av kunskap
Bias: kunskapsförsumlighet

Försvar av identitet
Bias: motiverat tänkande

Slutna informationskanaler
Bias: selektiv exponering

Bekräftelse från omgivningen
Bias: ekokammare

Sammanfattning

Hur stärker vi motståndskraften?

- Individnivå
- Organisationsnivå
- Vid händelse, kris eller hot

Vårt förmågehöjande arbete

Målgrupper
- Befolkningen
- Offentlig verksamhet
- Civilsamhälles-organisationer
- Näringsliv
- Internationellt

Metoder
- Forskning och analys
- Utbildning och övning
- Samverkan
- Praktiska verktyg
- Material till skola

FÖRMÅGE-PORTALEN

Myndigheten för psykologiskt försvar

UPPDATERAD SEPTEMBER 2025

RÖD MOT BLÅ

EN WORKSHOP FÖR ATT ÖKA MOTSTÅNDSKRAFTEN MOT OTILLBÖRLIG INFORMATIONSPÅVERKAN

GAMERS GUIDE

KURSER INOM OTILLBÖRLIG INFORMATIONSPÅVERKAN

MPF erbjuder kostnadsfria kurser i skydd mot otillbörlig informationspåverkan som sträcker sig från introduktionsnivå till fortsättningsnivå.

SE VÅRT KURSUTBUD →

PSYKOLOGISKT FÖRSVAR FÖR GYMNASIESKOLAN

Utbildningsmaterial som gymnasielärare kan använda för att undervisa elever om det psykologiska försvaret och därmed stärka samhällets motståndskraft och vår demokrati.

TA DEL AV UTBILDNINGSMATERIALET →

Myndigheten för psykologiskt försvar

TID FÖR FRÅGOR

FRÅGOR FÖR FORTSATT DISKUSSION

- Hur arbetar vår organisation med att stärka det psykologiska försvaret?
- Finns det något vi i vår organisation skulle vilja göra för att ytterligare stärka vår kunskap inom psykologiskt försvar?
- Om du bara fick välja en sak som kommuner, regioner och organisationer bör göra under det kommande året – vilket skulle du välja?

Myndigheten för psykologiskt försvar